

Verordening op de inwoneragendering en het inwonerinitiatief gemeente Emmen 2020

De raad van de gemeente Emmen ter vergadering bijeen op 31 oktober 2019;

gelet op de Verordening op het burgerinitiatief van de gemeente Emmen;

gelezen het voorstel van de werkgroep de Raad en jij! d.d. 23 september 2019;

besluit vast te stellen de

Tijdelijke verordening Inwoneragendering en Inwonerinitiatief gemeente Emmen 2020

Artikel 1 Begripsomschrijvingen

In deze verordening wordt verstaan onder:

- a. raad: de gemeenteraad van de gemeente Emmen;
- b. commissie: een raadscommissie als bedoeld in artikel 82 van de Gemeentewet;
- c. college: het college van burgemeester en wethouders van Emmen;
- d. inwonerinitiatief: een schriftelijk en gemotiveerd verzoek van ingezetenen van de gemeente Emmen aan de raad om te beraadslagen en te besluiten over een door hen geformuleerd voorstel en/of onderwerp dat betrekking heeft op een gemeentelijke aangelegenheid;
- e. inwoneragendering: een schriftelijk en gemotiveerd verzoek van een initiatiefgerechtigde om een onderwerp voor bespreking op de agenda van de raad (in de vorm van een behandeling in een raadscommissie) te plaatsen.
- f. ingezetenen: personen ingeschreven in het bevolkingsregister van de gemeente Emmen;
- g. initiatiefgerechtigde: personen die kiesgerechtigd zijn voor de verkiezing van de leden van de gemeenteraad van Emmen, als mede ingezetenen van de gemeente Emmen van zestien jaar en ouder die - met uitzondering van hun leeftijd - voldoen aan de vereisten voor het kiesrecht voor de leden van de gemeenteraad.

Artikel 2 Verzoek tot inwoneragendering en inwonerinitiatief

1. Een initiatiefgerechtigde kan een verzoek indienen om een onderwerp voor bespreking op de agenda van de raad te plaatsen. De bespreking van de inwoneragendering vindt plaats in een commissie van de raad.
2. Een initiatiefgerechtigde kan een verzoek indienen om een onderwerp voor bespreking én besluitvorming op de agenda van de raad te plaatsen. De bespreking van het inwonerinitiatief vindt plaats in een commissie van de raad en de besluitvorming vindt plaats in de raad.

Artikel 3 Ontvankelijkheid verzoek

1. De raad neemt een inwonerinitiatief of een verzoek tot inwoneragendering in behandeling, indien daartoe door een initiatiefgerechtigde een ontvankelijk verzoek is ingediend.
2. Een verzoek is niet ontvankelijk indien het:
  - a. een onderwerp als bedoeld in artikel 5 lid 1 betreft, of
  - b. een inwonerinitiatief betreft dat niet voldoet aan de voorwaarden, gesteld in artikel 5 lid 2 en artikel 6 lid 1 t/m 4.
  - c. een verzoek tot inwoneragendering betreft dat niet voldoet aan de voorwaarden, gesteld in artikel 8 lid 1 t/m 4

Artikel 4 Initiatiefgerechtigden

1. Initiatiefgerechtigd zijn degenen die kiesgerechtigd zijn voor de verkiezing van de leden van de gemeenteraad en ingezetenen van de gemeente van 16 jaar en ouder die, met uitzondering van hun leeftijd, voldoen aan de vereisten voor het kiesrecht voor de leden van de gemeenteraad.
2. Voor de beoordeling of iemand initiatiefgerechtigd is, is de situatie op de dag van indiening van het verzoek bepalend.

Artikel 5 Beperkingen t.a.v. onderwerpen inwonerinitiatief en inwoneragendering

1. Een verzoek tot inwoneragendering of een inwonerinitiatief kan geen betrekking hebben op:
  - a. een onderwerp dat niet behoort tot de bevoegdheid van het gemeentebestuur;
  - b. gemeentelijke procedures of de gemeentelijke organisatie;
  - c. een klacht in de zin van hoofdstuk 9 van de Algemene wet bestuursrecht;
  - d. een bezwaar of openstaande bezwaarprocedure in de zin van hoofdstuk 7 van de Algemene wet bestuursrecht tegen een besluit van het gemeentebestuur;
  - e. vaststelling en wijziging van de gemeentelijke begroting en onderliggende begrotingen;
  - f. gemeentelijke belastingen en tarieven;
  - g. individuele kwesties, zoals benoemingen, schorsingen, kwijtscheldingen of schenkingen, geldelijke voorzieningen voor ambtsdragers, gewezen ambtsdragers dan wel hun nagelaten betrekkingen of hun rechthebbenden.
2. Een inwonerinitiatief kan tevens geen betrekking hebben op een onderwerp waarover korter dan twee jaar voor indiening van het inwonerinitiatief door de raad een besluit is genomen.
3. Een verzoek tot inwoneragendering of een inwonerinitiatief met een onderwerp dat niet behoort tot de bevoegdheid van de raad, maar wel valt onder de bevoegdheid van het college van B&W of de burgemeester, kan door de raad, vergezeld van zijn advies, worden doorgezonden.
4. Indien uit de realisering van het inwonerinitiatief kosten voortvloeien wordt daarvan door de initiatiefnemer een globale raming gegeven.

Artikel 6 Vereisten inwonerinitiatief

1. Het verzoek tot plaatsing van een inwonerinitiatief op de agenda van de vergadering van de raad wordt door de initiatiefnemer ingediend bij de voorzitter van de raad.
2. Het verzoek bij een inwonerinitiatief bevat ten minste:
  - a. een nauwkeurige omschrijving van het inwonerinitiatief;
  - b. een toelichting op het inwonerinitiatief;
  - c. de achternaam, de voornamen, het adres, de geboortedatum en de handtekening(en) van de initiatiefnemer(s);
  - d. een lijst met de voornamen, achternamen, adressen, geboortedata en handtekeningen van de initiatiefgerechtigden die het verzoek ondersteunen.
3. Voor het inwonerinitiatief wordt gebruik gemaakt van het daarvoor bestemde formulier inwonerinitiatief en formulier handtekeningenlijst.
4. Een inwonerinitiatief wordt ondersteund door tenminste 250 initiatiefgerechtigden.
5. Initiatiefgerechtigden kunnen steunbetuigingen schriftelijk danwel digitaal indienen via de daarvoor bestemde digitale mogelijkheden.

Artikel 7 Behandeling inwonerinitiatief

1. Het presidium van de raad beslist of het inwonerinitiatief voldoet aan de ontvankelijkheidsvereisten als bedoeld in artikel 3, lid 2a en 2b.
2. Indien het presidium het inwonerinitiatief ontvankelijk verklaart, plaatst het presidium dit op de agenda van de eerstvolgende raadsvergadering, tenzij de schriftelijke oproep hiervoor reeds verzonden is. In dit laatste geval wordt het voorstel op de agenda van de daaropvolgende raadsvergadering geplaatst.
3. De initiatiefnemer krijgt de gelegenheid het inwonerinitiatief in de in lid 2 genoemde vergadering kort toe te lichten.
4. Vervolgens neemt de raad het inwonerinitiatief in procedure voor inhoudelijke behandeling in een komende raadscommissie. De raad verzoekt het college daartoe om ten behoeve van de inhoudelijke commissiebehandeling zijn mening omtrent het inwonerinitiatief aan de raad kenbaar

- te maken. Indien het college zich niet met het inwonerinitiatief kan verenigen, kan het de raad adviseren het voorstel niet te aanvaarden dan wel na wijziging te aanvaarden.
5. In een raadscommissie wordt het inwonerinitiatief opiniërend besproken. De raadscommissie leidt het inwonerinitiatief door naar de raad voor besluitvorming.
  6. Zo spoedig mogelijk nadat de raad over het inwonerinitiatief een besluit heeft genomen, wordt dit besluit bekendgemaakt door kennisgeving van het besluit of wordt dit op gebruikelijke wijze openbaar bekend gemaakt.
  7. Tegelijkertijd met de bekendmaking wordt door de griffier van het besluit mededeling gedaan aan de initiatiefnemer(s).
  8. Beraadslaging en besluitvorming over een inwonerinitiatief vindt plaats binnen 3 maanden nadat de raad heeft besloten om het inwonerinitiatief in behandeling te nemen. Indien een inwonerinitiatief wordt ingediend in de maanden juli of augustus wordt de termijn met 2 maanden verlengd.
  9. Indien beraadslaging en besluitvorming niet binnen de hiervoor gestelde termijnen kunnen plaatsvinden, wordt de initiatiefnemer hiervan door het presidium gemotiveerd in kennis gesteld. Tevens zal het presidium dan een nieuwe termijn bekendmaken.

Artikel 8 Vereisten inwoneragendering

1. Het verzoek tot inwoneragendering op de agenda van de vergadering van de raad wordt door de initiatiefnemer(s) ingediend bij het presidium van de raad.
2. Het verzoek bij een inwoneragendering bevat tenminste:
  - a. een nauwkeurige omschrijving van het onderwerp;
  - b. een aanleiding en een doel van bespreking, een voorstel voor de wijze van bespreken en wat de bespreking volgens de initiatiefnemers zou moeten opleveren;
  - c. de achternaam, de voornamen, het adres, de geboortedatum en de handtekening(en) van de initiatiefnemer(s).
  - d. een lijst met de voornamen, achternamen, adressen, geboortedata en handtekeningen van de initiatiefgerechtigden die het verzoek ondersteunen.
3. Voor het verzoek tot inwoneragendering wordt gebruik gemaakt van het daarvoor bestemde formulier inwoneragendering en formulier handtekeningenlijst.
4. Een verzoek tot inwoneragendering wordt ondersteund door tenminste 100 initiatiefgerechtigden.
5. Initiatiefgerechtigden kunnen steunbetuigingen schriftelijk danwel digitaal indienen via de daarvoor bestemde digitale mogelijkheden.

Artikel 9 Behandeling inwoneragendering

1. Het presidium van de raad beslist of het verzoek tot inwoneragendering voldoet aan de ontvankelijkheidsvereisten als bedoeld in artikel 3, lid 2a en 2c
2. Indien het presidium het verzoek tot inwoneragendering ontvankelijk verklaart, plaatst het presidium dit op de agenda van de eerstvolgende commissievergadering, tenzij de schriftelijke oproep hiervoor reeds verzonden is. In dit laatste geval wordt het verzoek op de agenda van de daaropvolgende commissievergadering geplaatst.
3. De raad kan het college verzoeken om ten behoeve van de inhoudelijke commissiebehandeling zijn mening omtrent de inwoneragendering aan de raad kenbaar te maken.
4. De initiatiefnemer krijgt de gelegenheid het verzoek tot inwoneragendering in de in lid 2 genoemde vergadering kort toe te lichten.
5. In een raadscommissie wordt de inwoneragendering opiniërend besproken.
6. De initiatiefnemers nemen bij een inwoneragendering aan het eind van de behandeling kennis van de conclusies.

Artikel 10

In gevallen waarin deze verordening niet voorziet, besluit het presidium waar het gaat om een verzoek tot inwoneragendering en de raad waar het gaat om een inwonerinitiatief.

Artikel 11

1. Deze verordening treedt in werking op 1 januari 2020 en heeft een looptijd van twee kalenderjaren;
2. Op het moment van inwerkingtreding van deze verordening wordt de Verordening op het burgerinitiatief gemeente Emmen (vastgesteld bij raadsbesluit 1 juli 2004) ingetrokken.

3. Deze verordening wordt aangehaald als: Verordening op de inwoneragendering en het inwonerinitiatief gemeente Emmen 2020.

*Vastgesteld in de openbare vergadering van 31 oktober 2019
de griffier, de voorzitter,
H.D. Werkman H.F. van Oosterhout*

Artikelsgewijze toelichting

Artikel 1.

De term burger wordt in deze verordening zoveel mogelijk vermeden. Het woord inwoner is toepasselijker.

Artikel 2.

Inwoners moeten de mogelijkheid hebben om onderwerpen aan te dragen waar de raad over spreekt en een besluit over neemt. Daarom kunnen inwoners een voorstel doen in de vorm van een 'inwonerinitiatief' (voorheen werd hiervoor de term burgerinitiatief gebruikt). Inwoners moeten gerechtigd zijn om een initiatief in te mogen dienen. Zo moet een inwoner 16 jaar of ouder zijn en – met uitzondering van de leeftijd - voldoen aan de eisen van het kiesrecht voor leden van de gemeenteraad. Naast het inwonerinitiatief is ook een nieuw instrument geïntroduceerd, namelijk de 'inwoneragendering'. Dit is de mogelijkheid voor inwoners om een onderwerp op de agenda van de raad te krijgen, waarover de raad - samen met de initiatiefnemers – in een commissievergadering kan spreken maar geen besluit hoeft te nemen. Inwoners kunnen beide instrumenten inzetten om invloed te krijgen op de lokale politiek.

Artikel 3.

Een verzoek tot inwoneragendering of inwonerinitiatief moet ontvankelijk zijn om in behandeling te worden genomen. Ze verschillen op een aantal wezenlijke punten. De drempel om een onderwerp te laten agenderen ligt bij een inwoneragendering (tenminste 100 initiatiefgerechtigden) lager dan voor een inwonerinitiatief (tenminste 250 initiatiefgerechtigden). In geval van inwoneragendering kan het college gevraagd worden een advies te geven. Bij een inwonerinitiatief moet het college de mogelijkheid krijgen deze van een advies te voorzien. Nadat een onderwerp voor inwoneragendering is ingediend wordt deze uitsluitend in een commissievergadering besproken en volgt niet automatisch een besluit van de gemeenteraad. Een inwonerinitiatief wordt zowel in een commissie- als raadsvergadering behandeld en leidt tot een besluit van de gemeenteraad.

Artikel 4.

Er is bewust voor gekozen ook jongeren van 16 jaar en ouder een mogelijkheid te bieden om een concreet voorstel aan te dragen en invloed uit te oefenen op de agenda van de raad. Daarnaast kan het de democratische betrokkenheid van jongeren in het algemeen versterken.

Artikel 5.

De beperkingen die dit artikel stelt aan de inhoud van een verzoek tot inwoneragendering of een inwonerinitiatief vloeien o.a. voort uit doelmatigheidsoverwegingen. Het is bijvoorbeeld niet efficiënt om de raad te belasten met beraadslaging en eventueel besluitvorming over een onderwerp waarover hij geen bevoegdheid heeft. Ook moet worden voorkomen dat een verzoek tot inwoneragendering of een inwonerinitiatief andere procedures – zoals een bezwaar- of klachtenprocedure – doorkruist. Daarvoor staat de inwoner andere rechtsmiddelen tot zijn beschikking. Het is evenmin de bedoeling dat zaken, die recent nog in de raad aan de orde zijn geweest, opnieuw onderwerp van bespreking en besluitvorming worden. Ook lenen individuele kwesties zich naar hun aard niet voor de inzet van een verzoek tot inwoneragendering of inwonerinitiatief.

Artikel 6.

In dit artikel is bepaald hoe een inwonerinitiatief kan worden ingediend en aan welke minimumvereisten het verzoek moet voldoen. Ook de initiatiefgerechtigden die het verzoek ondersteunen moeten vermeld worden. Om fraude met namen te voorkomen wordt naar personalia als adressen en geboortedata gevraagd. Op grond van deze gegevens kan de gemeente onderzoeken of het verzoek de steun van voldoende daartoe gerechtigde personen heeft. Tenminste 250 initiatiefgerechtigden moeten het verzoek ondersteunen.

Artikel 7.

In dit artikel wordt de procedure geschetst voor het inwonerinitiatief. Als het presidium het verzoek ontvankelijk heeft bevonden, wordt het eerst geplaatst op de agenda van een raadsvergadering, waarin de initiatiefnemer het verzoek kan toelichten. Daarna wordt het initiatief voor advies doorgestuurd naar het college en vervolgens in een raadscommissie besproken. De raadscommissie bepaalt daarna of het initiatief als bespreekstuk (B-stuk) of hamerstuk (A-stuk) voor een raadsvergadering wordt geagendeerd. Indien een inwonerinitiatief is afgewezen, is sprake van een besluit in de zin van de Algemene wet bestuursrecht waartegen bezwaar en beroep open staat. Beraadslaging en besluitvorming over een inwonerinitiatief vinden plaats binnen 3 maanden - de maanden juli en augustus niet meegerekend - nadat de raad heeft besloten om het inwonerinitiatief in behandeling te nemen. Maar het kan zijn, dat er meer tijd nodig is, bijvoorbeeld omdat er nader onderzoek moet worden gedaan. De indiener zal hierover worden ingelicht.

Artikel 8.

In dit artikel is bepaald hoe een verzoek tot inwoneragendering kan worden ingediend en aan welke minimumvereisten het verzoek moet voldoen. Ook de initiatiefgerechtigden die het verzoek ondersteunen moeten vermeld worden. Om fraude met namen te voorkomen wordt naar personalia als adressen en geboortedata gevraagd. Op grond van deze gegevens kan de gemeente onderzoeken of het verzoek de steun van voldoende daartoe gerechtigde personen heeft. Tenminste 100 initiatiefgerechtigden moeten het verzoek tot inwoneragendering ondersteunen.

Artikel 9.

In dit artikel wordt de procedure geschetst voor de verzoek tot inwoneragendering. Als het presidium het verzoek ontvankelijk heeft bevonden, wordt het voor een volgende commissievergadering geagendeerd. De initiatiefnemer kan het verzoek in die commissievergadering toelichten. Ook kan het college om advies gevraagd worden, alvorens het verzoek in een raadscommissie wordt besproken. Het presidium zal er naar streven een inwoneragendering binnen maximaal 2 maanden – de maanden juni en juli niet meegerekend- op de agenda van een raadscommissie te plaatsen. Daarvan kan worden afgeweken als voor een zorgvuldige bespreking van het onderwerp nader onderzoek nodig blijkt te zijn. De indiener zal hierover worden ingelicht.

Artikel 10.

Er kunnen zich situaties voordoen, waarin de regels van deze verordening niet voorzien of waarbij de toepassing van de regels onredelijke of onbillijke gevolgen heeft. Indien dat het geval is, besluit het presidium over de verdere afhandeling bij een verzoek tot inwoneragendering en de raad bij een inwonerinitiatief.

Artikel 11.

Dit artikel behoeft geen toelichting.